

UČINKOVITO POSREDOVANJE ZNANJA

Mag. Hedvika Dermol Hvala

Center za retoriko in kulturo govora

HEDVIKA DERMOL HVALA, s. p.

Sv. Lovrenc 11, 3312 Prebold

info@zmorem.com

gsm: 031 704 809

Poslušalci niso skupina oseb z enakim razmišljanjem.

Vsak poslušalec dojema slišano sporočilo na svoj način.

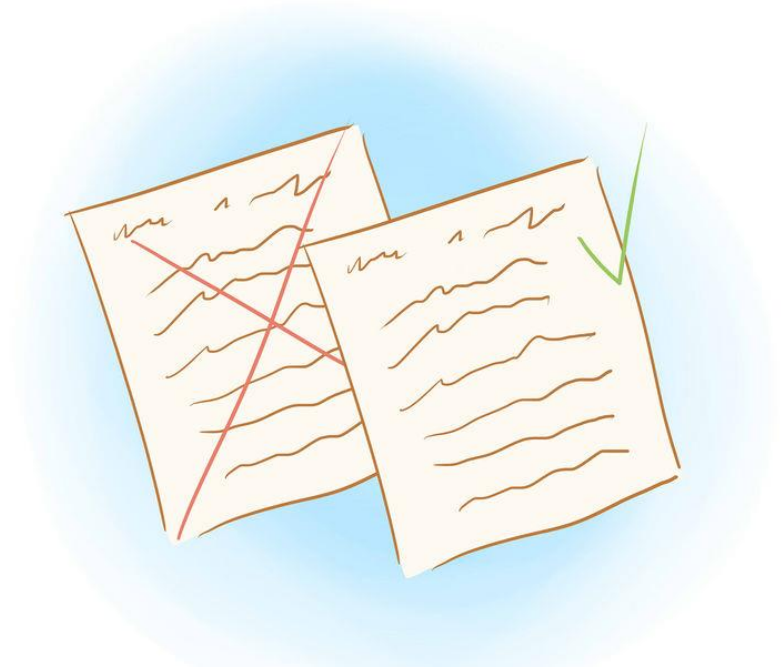

Povprečen učitelj pove. Dober učitelj pojasni. Odličen učitelj prikaže. Velik učitelj navdihuje.

(William Arthur Ward)

Priprava

- Ciljna skupina
- Učne metode
- Vsebina
- Izvedba
- Vrednotenje

Izvedba

- Prvi vtis
- Trema

- Mimika
- Kretnje in drža
- Glas
- Mašila

Pripomočki

PowerPoint predstavitve

- Ključne informacije (na eni prosojnici največ pet točk)
- Ponazoritev (prikaz slik, grafov ...)
- Pravopis in slovnica
- Razločnost pisave, izbira barve, ozadja
- Zaključek

Slaba struktura prosojnice

Sledita dva primera neustreznih prosojnic:

- neustrezno ozadje in izbira pisave;
- preveč besed (otežuje delo govorceu in poslušalcem);
- nepreglednost (veliko informacij);
- preveč časa za branje, namesto da bi poslušali govorca.

PRIPRAVA

Odgovorimo si na naslednja vprašanja:

- KAJ – tema govora
- ZAKAJ – namen, cilj, ki naj ga dosežemo z govorom
- KDO – so poslušalci – mladi/stari, izobraženi/neizobraženi ...
- KJE – bo govor (v večji/manjši dvorani, na prostem)
- KDAJ – govornik mora vedeti, kdaj bo nastopil (ura, kateri po vrsti ...)
- KAKO DOLGO – koliko časa imam na voljo
- PRIPOMOČKI (projektor, slike ...)

STIL UBESEDENJA

Odlike govorniškega stila se kažejo prek:

- **jezikovne pravilnosti** - kadar govorimo v javnosti, je nujno potrebna izbira knjižne zvrsti jezika, saj nas bodo le tako razumeli vsi poslušalci;
- **jedrnatosti** - pri govoru se moramo izogibati ponavljanju že predstavljenih dejstev, saj prevečkrat slišani podatki ali poudarjanje nepomembnih sestavin govora poslušalca oddaljujejo od govorca;
- **jasnosti** – iz besedila izločimo vse nebistvene elemente. To pa lahko storimo le, če vemo, kaj hočemo sporočiti. Jasnost izražanja omogoča razumljivost, zaradi česar nam lahko poslušalec sledi brez pretiranega napora;
- **živosti** - učinkovit govor je le tisti, ki je dovolj slikovit, nazoren in predstavljen. Poslušalci si morajo natančno predstavljati, kaj jim želimo povedati. Izogibajmo se enakim stavčnim vzorcem (npr. da-jevski ali ki-jevski odvisniki), ki naredijo besedilo monotono in dolgočasno;
- **natančnosti**, pri čemer besede ne povedo ne več ne manj, kot smo hoteli sporočiti;
- **čistosti** besedišča, kar pomeni uporabljati besede iz aktualne rabe, tj. besede, ki se uporabljajo v določenem časovnem obdobju in so zanj tudi primerne;
- **primernosti** - govornik se mora prilagoditi okoliščinam, v katerih govori, in upoštevati svoj govorni položaj.

Uvod

Primeri slabih uvodov:

- *Oprostite, nisem dober predavatelj.*
- *Žal se nisem imel časa dobro pripraviti.*
- *Oprostite, pri poučevanju sem začetnik, zato še ne poznam obnašanja pred občinstvom.*
- *Se opravičujem, ker bom kratek.*

Jedro

- Razporeditev govorne snovi
- Časovno/logično zaporedje
- Argumentacija
- Slog besedila

Sklep

Primeri neustreznih zaključkov:

- *Oprostite, ker morda nisem zadovoljil vaših pričakovanj.*
- *To je vse, kar sem hotel povedati, zato lahko končam.*
- *Torej, samo toliko.*
- *Torej, to je to.*

*Noben človek ne
more biti dober
učitelj, če ne čuti
tople
naklonjenosti do
svojih učencev
in pristne želje,
da bi jim
posredoval, kar
sam ceni.*

(Bertrand Russell)

Poslušanje

- Pasivno/aktivno poslušanje
- Stopnje odzivnosti poslušalcev

Zastavljanje vprašanj

- Vprašanja višjega nivoja

- ✓ *Kaj pomeni ekološko čebelarjenje?*
- ✓ *Poveži pojma kratko- in dolgojezičaste čebele.*
- ✓ *Razmisli, zakaj imajo čebele ploščate in pogosto kosmate noge?*

- Vprašanja nižjega nivoja

- ✓ *Koliko matic je v čebelnjaku?*
- ✓ *Ali trot živi eno leto ali več?*
- ✓ *Kakšne barve zadek ima čebela, črn?*

Učne oblike

Individualna oblika

Delo v paru

Delo v skupini

Učne metode

- Predavanje
- Igranje vlog
- Študij primera
- Viharjenje možganov

- Razgovor/razprava/debata

- Ovrednotenje dela

*Povej mi in bom pozabil. Pokaži mi in si bom zapomnil.
Zbudi mi zanimanje in bom razumel.*
(kitajski pregovor)